

ЗА ПРОФ. Д-Р ПЕТЪР ЦОНОВ - НАЙ-СЪРДЕЧНО*Росица Еникова***FOR PROF. DR. PETAR TZONOV - CORDIALLY***Rositza Enikova*

Познавам го отдавна – от V Национална конференция на младите специалисти от ХЕС във Варна (1977 г.), където се срещнахме като колеги от храненето – първата му медицинска специалност. След това той премина в стихията на социалната медицина, където впоследствие се изгради като уважаван и търсен специалист в областите на медицинската информатика и медицинската документация. Професионалните ни орбити оттогава се раздалечиха, но приятелството ни се запази и се възобнови отново през последните години.

Много ми липсва, не мога да се примиря, че вече не е между нас.

Беше особена, богата личност. Книголюб, естет, интелигентен, спокоен, уравновесен, добронамерен. Непостижимо неконфликтен - неусетно разсейваше всякакви противоречия между околните.

Умееше да обича и да цени красивото – обичаше дърветата, цветята, храстите и окапалата есенна шума, кестена, здравеца и лозата на балкона. С любов отглеждаше арониеви храсти, малини и къпини в двора на скромната си вила. Благоговееше пред вековните буки около вилата и в планината наоколо. Талантлив фотограф – любител, природата беше най-главният обект на неговите фотосесии.

Обичаше музиката, а за книгите – да не говорим. В ранните си години е свирил на цигулка, беше душевно свързан с нея. Познаваше и чувстваше дълбоко класическата музика, но и много по-нови жанрове. Слушаше постоянно. Фонотеката му впечатляваше не само с обема си, но и с подбора. Беше изключително добре осведомен за културните и музикалните събития и бе редовен посетител на знакови концерти, не забравяйки и операта, и театралните спектакли.

За книгите – те бяха голямото му богатство. Изправен пред огромната си библиотека, вадеше поредната от недочетените книги – и професионални, и философски, и художествени. Обичаше например сатирична литература, но беше далеч от криминалните жанрове и джобните бестселъри. Четеше непрекъснато, вадеше си бележки, ядосваше се, че времето не стига. Всяко негово излизане навън включваше и посещение на елитни книжарници.

Списанието „Социална медицина“ беше личната му кауза. Като негов главен редактор държеше то да е свободна научна територия, не допускаше слаби публикации, но и скрита цензура – независимо от мода и конюнктури. Търсеше активно и намираще интересни автори, силни специалисти в профила си, убеждаваше ги и те пишеха спонтанно и мотивирано. С всеки брой на списанието си поставяше кауза. Естествено поради това много от броевете се оформяха като тематични в различни области на медицината, не само социалната. Но не само това – за утвърждаване на общочовешките ценности, близки до основната тема, вметваше в страниците цитати или есета от различни автори, които на пръв поглед бяха отдалечени от нея, но всъщност я оцветяваха емоционално и духовно.

Пишеше импулсивно, тогава се затваряше в себе си, изоставяше всичко друго, последователно и упорито развиваше темата, обогатяваше първоначалната си идея, вплиташе в текста образни нюанси. Беше и много скромен, признаваше за главен редактор не себе си, а само проф. К. Гаргов, от когото наследи списанието и когото помнеше като незабравим учител и съветник. С колегите от редакционния екип общуваше непрекъснато, подробно и емоционално обсъждаше и темите в списанието, но и другите събития на деня.

За приятелите – те бяха друго негово богатство. Сред тях имаше и много по-възрастни, мъдри и знаещи, и връстници от най-близкото обкръжение, но и млади хора, които го обичаха. Сред приятелите му бяха и негови близки колеги, и хора от съвсем други сфери, но високо интелигентни, с широка обща култура, добри професионалисти - всеки в своята област. Отношенията им бяха естествени, с взаимно уважение, но и сърдечни, искрени, а срещите с тях се превръщаха в празник. Няма, а и не съм в правото си да разкажа повече за тях, само ще дам един пример – приятелството с карикатуриста Теню Пиндарев, който неуморно рисуваше трагикомични сцени от нашето мило родно здравеопазване. Впрочем, именно Т.Пиндарев, който, за съжаление, също вече не е между живите, илюстрира втората книга на д-р П.Цонов – „Етюди за здраве-то“ (2017 г.).

Загубата на доц. д-р Петър Цонов връхлетя внезапно, неочаквано. Останаха неговите намерения, плановете, мечтите, обичта към близките, тяхната болка, но и нашата болка - на колеги и приятели. Неговият дух и светъл пример са в пространството около нас.

*Доц. д-р Росица Еникова, д.м.
Специалист по хранене и диететика, и микробиология,
дългогодишен зав. лаборатория в Центъра по хигиена*